

Schriftlezing: Jesaja 2
Tekst: Jesaja 2:1-5
Ps. 122:1,2,3
Ps. 48:1,3
Lb. 23:1,2,3
Gez. 106:1,2
Ps. 46:1,2,3,4

Gehouden te: Baflo, 14-10-12 (14.30 u.)

Thema: De HEER gaat alle volken naar zijn berg bewegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. In beweging

Het bijbelgedeelte van vanmiddag / vanmorgen is vol beweging. Mensen komen in beweging. Het woord van God is in beweging. We lezen over volken die samenstromen naar de berg van de HEER. Massaal trekken ze op naar Sion. We komen mensen tegen die de paden van de HEER (willen) bewandelen. We lezen een aansporing aan de nakomelingen van Jakob om mee te komen, om in beweging te komen.

Ook het woord van God de HEER is heel beweeglijk. Het klinkt vanaf de Sion en de HEER spreekt vanuit Jeruzalem. Daar vindt letterlijk de uitzending plaats. Gods onderricht gaat van daaruit naar al die volken en mensen. En zij nemen het weer mee naar hun land en hun samenleving.

Volop beweging en dynamiek dus in dit visioen van Jesaja.

Maar te midden van al die beweging is er ook een uiterst stabiel punt: de berg van de HEER met daarop de tempel van de HEER. Dat vaste punt is het ijkpunt en oriëntatiepunt voor al die mensen en volken in beweging. Daar richten ze hun kompas op. Ze worden daardoor aangetrokken en in beweging gezet. De berg Sion met het huis van de HEER is als een magneet, waartegen de volken geen weerstand kunnen bieden. Ze gaan op reis, ze kunnen en willen niet anders dan optrekken naar de tempel van Jakobs God.

De vraag is nu: Hoe ontstaat die beweging van de volken? Waar ontspringt de stroom? En wat zit er achter die beweging? Beter gezegd: Wie zit er achter die beweging? Wie motiveert de mensen?

God de HEER zelf! God de Heilige Geest is de Beweger, die mensen motiveert om het woord, het onderricht van de HEER te horen en in praktijk te brengen.

God de Heilige Geest laat dat aan Jesaja Ben Amots en aan ons zien in dit visioen over Juda en Jeruzalem.

Vandaar mijn thema voor deze preek:

De HEER gaat alle volken naar zijn berg bewegen

Na het inleidende punt 'In beweging' komen er nog drie. Te weten:

- Zij zoeken verbinding (zij = de volken).
- Zij krijgen vrede.
- Kom mee!

2. Zij zoeken verbinding

'De HEER gaat alle volken naar zijn berg bewegen.' Bewust heb ik het thema van de preek zo geformuleerd. "... gaat bewegen." Als ik het zo zeg, zit daar een licht element van toekomst in. En van de belofte van de HEER. Er klinkt wat mij betreft in door: 'Dat is de HEER van plan. En dat gaat Hij doen ook. Op enige termijn, kort of wat langer.

"Eens zal de dag komen dat de berg met de tempel van de HEER rotsvast zal staan, verheven boven de heuvels, hoger dan alle bergen." (vs. 2)

'In het laatste der dagen' staat er in verschillende oudere bijbelvertalingen. Daarbij denken wij al gauw aan het laatste oordeel of de jongste dag, aan de eindtijd dus. Dat ligt wel in het verschiet, maar in tweede, derde of nog verdere instantie. Eens zal de dag komen... Dat is: mettertijd, in de toekomst, dichterbij of verder weg. Er wordt geen exacte datum bijgeleverd. Maar het gaat wel gebeuren; de HEER gaat het wel doen. Op zijn tijd.

De oude tijd wordt afgesloten, want God maakt een nieuw begin. Wat zal gebeuren markeert een nieuwe periode, na de huidige, die niet zo florissant was. Het donkere heden wordt heldere toekomst.

Wat is hier het springende punt van die dag van de HEER? De rotsvaste positie van de berg met de tempel van de HEER. Die berg zal het hoofd van de bergen zijn. En verheffen zal hij zich boven de heuvels. (Naardense Bijbel)

Zó gezegd snapt u wel, dat het niet gaat om de hoogte in meters van de berg Sion. Met zijn achthonderd meter boven de zeespiegel is het nooit de hoogste berg of heuvel in Israël geweest. Wie wel eens in Israël en Jeruzalem is geweest weet dat alleen al de Olijfberg die er naast ligt, hoger is dan de tempelberg. En de Mount Everest is met zijn ruim 8000 meter tien keer zo hoog als de berg Sion. Vergeleken met de Himalaya is de tempelberg een molshoop.

Het bijbelse visioen van onze tekst geeft dus niet een stukje aardrijkskunde. God de Heilige Geest laat de verhevenheid en de heerlijkheid van de tempel zien. Vanwege de aanwezigheid van de HEER daar en van zijn heilige dienst en van zijn woord.

Het gaat dus niet om de berg Sion zelf. Ook niet om het stenen gebouw van de tempel. Maar om de aanwezigheid van God de HEER zelf. Een geestelijke werkelijkheid dus. Om de HEER zelf trekt de tempelberg alle aandacht. Door Hem is de Sionsberg de belangrijkste berg van de wereld.

De tempel van de HEER staat als een huis. Staat als een huis op de rots, stabiel en onwankelbaar. Bergen kunnen wankelen en zich verplaatsen in het hart van de zee. De berg van het huis van de HEER wankelt niet.

Deze berg wordt het ijkpunt en oriëntatiepunt voor de volken. Zoals de hoogste bergtop in een heuvelslandschap altijd alle aandacht naar zich toe trekt. Hier gaat het niet enkel om aandacht met de ogen. De mensen blijven niet op een afstand door een verrekijker staren om zo visueel de tempelberg dichterbij te halen. Nee, de volken komen echt in beweging. De volkenstromen komen op gang. Daarheen willen ze. Ze willen samen optrekken en ze sporen elkaar ook aan om dat te doen.

"Laten we optrekken naar de berg van de HEER, naar de tempel van Jakobs God. Hij zal ons onderrichten, ons de weg wijzen, en wij zullen zijn paden bewandelen." (vs. 3)

Wat zoeken die machtige naties op de berg van de HEER? Wat willen al die mensen daar horen en ontvangen?

Antwoord: het onderricht van de HEER. Zijn tora, staat er letterlijk. Dat is het woord van God, waarmee Hij mensen de weg wijst, waarmee Hij hen wil leren zijn paden te bewandelen.

Wat zoeken de volken? Verbinding met de HEER en met zijn woord, kun je ook zeggen. Verbinding met de dienst van de HEER. En de weg van de zorgt ook voor verbinding. Verbinding van jouw leven met God en met je medemensen, met de samenleving.

Daar willen de volken in delen. Want ze hebben over de HEER en zijn dienst gehoord. Daar willen ze op afstemmen en ze pakken de juiste verbinding. De connectie met de tempel van de HEER op de berg van de HEER. Gods gerucht, Gods naam is hun ter ore gekomen. En dat zet de volken in beweging.

Eens zal de dag komen... Eens komen alle volken in beweging richting het huis van God... Mettertijd. Een visioen met een geweldig perspectief.

Maar het was en is al gaande in Jesaja's dagen en daarvoor.

Een voorbeeld uit de Bijbel. De koningin van Seba, die naar koning Salomo komt, naar Jeruzalem getrokken wordt. Ze komt vooral om Salomo's wijsheid en woorden te horen.

"De roem van Salomo, die de naam van de HEER tot eer strekte, was tot de koningin van Seba doorgedrongen. Ze ging naar hem toe om hem met raadsels op de proef te stellen." (1 Kon. 10:1)

Let wel, het gaat kennelijk om de naam van de HEER, bij alle roem en wijsheid die Salomo uitstraalt. En bij de dienst van de HEER in de tempel, waar de koningin van Seba ook inzicht in krijgt.

"Het is dus echt waar wat ik in mijn land over u en uw wijsheid heb horen vertellen." (1 Kon. 10:6)

En zij eindigt de weergave van haar bevindingen met het prijzen van God:

"Geprezen zij de HEER, uw God, die zo veel behagen in u scheidt dat hij u op de troon van Israël heeft gezet. Zijn liefde voor Israël is zo grenzeloos dat hij u als koning heeft aangesteld om recht en gerechtigheid te handhaven." (1 Kon. 10:9)

Laten we bedenken, dat met de koningin van Seba haar hele volk naar Jeruzalem komt om de wijsheid van Salomo te horen en zo de wegen van de HEER te leren. En die wijsheid ging vanuit Sion mee terug naar Seba.

Het verhaal van de koningin van Seba lijkt mij een illustratie van wat er op wereldwijde schaal gaat gebeuren, wat de Geest van de HEER in het visioen aan Jesaja heeft laten zien: de volken bewegen zich naar Sion naar de berg van de HEER.

*"Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht,
vanuit Jeruzalem spreekt de HEER."* (vs. 3b)

De volken komen niet vergeefs naar Sion. Ze komen er niet voor een dichte deur. Ze hebben de goede verbinding gekozen en hebben afgestemd op de goede uitzending. Vanuit Jeruzalem spreekt de HEER inderdaad.

De volken krijgen in Sion de woorden van God te horen. En ze krijgen die woorden vanuit Sion mee. Ze nemen ze mee naar hun eigen land en hun eigen samenleving. Daar zijn ze uiteindelijk ook voor bestemd. De volken willen in hun leefwereld de paden van de HEER bewandelen.

Het onderricht van de HEER is een woord voor de wereld, een woord voor de volken. Met Jeruzalem als vertrekpunt. Daar staat de zendmast van het woord van God. Zendmasten zijn altijd hoog en staan vaak op een berg, om een zo groot mogelijk bereik te creëren. [Foto van de Brocken, de hoogste berg in Noord-Duitsland.] Het hoofd van de bergen, Sion, is dus de perfectie locatie voor de uitzending van Gods woord.

Laten we vanuit Jesaja 2 even een paar stappen vooruit doen. Dan komen we uit in de tijd van de Messias, Jezus Christus. Het evangelie van de opstanding van Jezus Christus en de boodschap van het koningschap van Jezus klinkt het eerst in Jeruzalem en het gaat vanuit Jeruzalem naar de volken. Uitzending over de hele wereld. Lees het slot van het Lucasevangelie en het begin en het vervolg van het boek Handelingen.

Op de golflengte van de berg van de HEER horen wij vandaag nog steeds het woord van de HEER, het evangelie en de leer van Jezus Christus.

Er is verbinding! Wat een beweging! Het golft door de wereld.

3. Zij krijgen vrede

De beweging die God de HEER in dit visioen laat zien en op gang brengt, zou je ook Gods vredesbeweging kunnen noemen. Want de volken krijgen vanaf de Sion het onderricht van de HEER ook voor hun onderlinge verhoudingen. De onderlinge verhoudingen tussen mensen, die de HEER gaat herstellen. Hij gaat vrede maken en vrede geven aan de volken.

*"Hij zal rechtspreken tussen de volken,
over machtige naties een oordeel vellen.
Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers
en hun speren tot snoeimessen. "* (vs. 4)

Wanneer de HEER tot de volken spreekt vanuit Jeruzalem, heeft dat kennelijk alles te maken met rechtspreken tussen de volken.

God gaat optreden als de arbiter in alle conflicten die volken en mensen kunnen hebben. Zulke conflicten tussen mensen en volken zijn er vele, alle eeuwen door. Van kleine botsingen tot grote oorlogen met de zwaarst mogelijke wapens aan toe. Mensen – mannen vooral misschien – hebben de neiging op de vuist te gaan bij meningsverschillen, en wanneer machtsposities in het geding zijn. Volken nemen de wapens op om het uit te vechten. En meestal wint dan de sterkste partij. Zo gaat het in de wereld.

Maar God de HEER gaat daar wat aan doen, met zijn woord, met zijn onderricht vanaf de Sion. Hij brengt de volken bij elkaar en doet als arbiter en rechter uitspraak in alle gedingen en conflicten die men kan hebben.

En Gods uitspraak brengt de vrede, omdat de HEER een rechtvaardige uitspraak doet, die werkelijk verzoenend en helend werkt.

De volken krijgen vrede. Niet door eindeloze onderhandelingen en eeuwige compromissen, maar als gevolg van het beslissende woord van de HEER. Hij wijst de volken ook op zijn paden en leidt hen met zijn woord op zijn wegen. Gods wegen zijn altijd de wegen van de vrede.

Het gevolg van de arbitrage van God de HEER is dat de volken niet meer tegenover elkaar staan, dat men elkaar niet meer te lijf gaat met scherpe wapens. Maar dat men naast elkaar staat en de handen ineen slaat voor het meest vreedzame werk dat er bestaat: de landbouw en de voedselvoorziening voor de mensen.

Immers niets is vreedzamer dan de ontwikkeling van de aarde en het zorgen voor een goede voedselvoorziening onder de volken. Waarbij vooral de armen en de minder bedeelden alle aandacht en ruimte krijgen.

Denk aan het thema en de acties van de Michacampagne, op deze Michazondag. 'Delen' is het motto.

In het visioen betekent Gods vrede voor de volken veel werk voor de smeden: zwaarden worden omgesmeed tot ploegijzers en speren tot snoeimessen. Wapentuig wordt landbouwwerktuigen.

Dat is zelfs het motto van de Verenigde Naties. [Foto beeld voor gebouw VN.]

Wat leren de volken van de uitspraak van de HEER? Het visioen laat zien:

"Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk, geen mens zal meer weten wat oorlog is."

Als God werkelijk vrede geeft, heeft geen mens meer ervaring met oorlog. Oorlogen worden verbannen en overwonnen door de vrede.

Paulus schrijft in 1 Korintiërs 15 de uitdagende woorden:

"De dood is opgeslokt en overwonnen.

Dood, waar is je overwinning? Dood, waar is je engel?" (1 Kor. 15:54,55)

Zoiets ziet Jesaja in zijn visioen. Zoiets zegt hier de Geest van God ook over de oorlog. De oorlog is overwonnen door de vrede? Oorlog, waar is nu je wapentuig? Waar is de angel van je conflicten?

Die angel is eruit dankzij de uitspraak van de hemelse Arbitr, God de HEER zelf.

We vinden hier, dunkt mij, een principe van werken van God. Als je de verbinding met God en met Christus zoekt ook in de onderlinge verhoudingen, dan krijg je van Hem de vrede.

De vrede met God en ook de vrede onderling, tussen de volken, tussen de mensen. Dan blijf je niet meer tegenover elkaar staan met grote woorden, gebalde vuisten, een geheven zwaard of een doorgeladen pistool. Maar dan blijf je naast elkaar te staan en wil je met de ander wandelen op de paden van de HEER en luisteren naar de woorden van God vanuit Jeruzalem, het evangelie van de vrede.

En wie vanaf de Sion de woorden van Gods vrede heeft gehoord, die neemt ze ook weer vanuit Jeruzalem mee naar huis, naar zijn eigen samenleving. En hij laat die woorden effectief zijn in die eigen samenleving: gezin, kerk of wereld.

Vrede geeft verbinding. Verbinding geeft vrede in de kracht van God de Heilige Geest.

Ver weg? In bepaald opzicht wel. Je hoeft maar om je heen te kijken in de samenleving en de wereld.

Een utopie? Een onhaalbare droom? Toch niet, want God laat het zien. Hij gaat alle volken naar zijn berg bewegen. Voor het onderricht. Voor de vrede.

Eens zal de dag komen dat vanaf de Sion Gods onderricht klinkt en vanuit Jeruzalem het woord van de HEER, de boodschap van de vrede voor alle volken.

Luister en kom mee!

4. Kom mee!

*"Nakomelingen van Jakob, kom mee,
laten wij leven in het licht van de HEER."* (vs. 5)

Zijn deze woorden van vers 5 nu de afsluiting van het eerste stukje van Jesaja 2. Of zijn ze het begin van het volgende stuk? Daarover verschillende bijbelverklaarders van mening.

Het is in elk geval een bijzonder vers, dat een overgang markeert. Het lijkt me een uitspraak, een aansporing van de profeet zelf. Hij blijkt geraakt te zijn door het visioen en de woorden van de HEER. En zo spoort hij de nakomelingen van Jakob aan om mee te komen. Om mee te doen in de beweging van de volken.

Laten ze uit hun zondige heden treden en de paden van de HEER bewandelen en zo ook vrede krijgen. Het zondige heden van Jakobs nakomelingen wordt in het volgende stuk beschreven: afgodendienst in ruime mate, hoogmoed, talloze onderlinge conflicten, het vertrappen van de armen en de zwakken. Dat benoemt de profetie.

Maar Jakobs nakomelingen worden uit dat zondige heden weggeroepen: "Kom mee, laten wij leven in het licht van de HEER."

Hier klinkt mee, dat Israël eigenlijk niet achteraan behoort te lopen. Niet achter aansluiten bij de stroom van de volken, de pelgrimstocht naar de berg van de HEER.

Zij horen voorop te gaan en het voorbeeld te geven. Dat was de bedoeling van God door hen uit alle volken uit te kiezen en te maken tot zijn eigen volk.

Jakobs nakomelingen horen in de voorste gelederen van Gods vredesbeweging.

Laten wij in de kracht van Gods Geest die plaats weer innemen, de HEER volgen en in zijn licht leven.

In Psalm 122 zingen we uit volle borst: "Kom ga met ons en doe als wij... Jeruzalem, dat ik bemin, nu treden wij uw poorten in."

In Jesaja 2 zegt de profeet uitnodigend: "Kom ga met hen en doe als zij (de volken). Kom mee om het onderricht van God te ontvangen en laat je de weg van God wijzen. Jeruzalem, dat ik bemin, nu treden wij uw poorten in."

Want:

*"Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht,
vanuit Jeruzalem spreekt de HEER."*

Nergens heb je meer uitzicht dan daar. Kom mee, laten wij leven vanuit de toekomst die Gods Geest ons laat zien.

Kom in beweging. Op naar de berg van de HEER samen met alle volken! Met alle heiligen!

Eens zal de dag komen...

Amen